

EL ALETLERİ İLE ÇALIŞMADA İSG TALİMATI

Doküman No

İYTEİSG-007

Yayın Tarihi

Revizyon No

Revizyon Tarihi

1. AMAÇ

El Aletleri İle Çalışmada İş Güvenliği Talimatı, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü yerleşkelerindeki laboratuvarlarda, atölyelerde, ofislerde ve ortak kullanım alanlarında iş sağlığı ve güvenliği uygulanması amacıyla hazırlanmıştır.

2. KAPSAM

Bu talimat Üniversiteye ait tüm çalışma bölgeleri, idari ve sosyal tesisleri, şantiyeleri ve buralarda çalışan tüm Üniversite personelini, Üniversite öğrencilerini, Üniversiteye mal ve hizmet üreten yüklenici/taşeron firma personelini, stajyerleri ve ziyaretçileri kapsamaktadır.

3. SORUMLULAR

Bu talimatın uygulanmasında Birim İşveren Vekilinin yönlendirmesiyle akademik ve idari personel başta olmak üzere, öğrenciler, ziyaretçiler ve diğer kullanıcılar sorumlu tutulacaktır.

4. UYGULAMA

4.1 GENEL

1. Sapları kırılmış, deforme olmuş, kopmuş çekiç vb. aletleri kullanmayınız.
2. İşyerlerinde kullanılacak el aletleri, yapılacak işe uygun malzemedan yapılmış olacak ve yalnız yapımına özgü işlerde kullanılacaktır. Bunların ahşap sapları budaksız, iyi cins ve elyafı ağaçtan, uygun biçim ve boyutta, kenarları yuvarlatılmış kıymıksız ve düzgün yapılmış olacaktır.
3. El aletlerinin su verme veya bilenmesi ile bakım ve onarım işlerini bakım sorumlusuna bırakınız ve bunların sivri veya keskin uçlarını kullanılmadıkları zaman uygun şekilde koruyunuz.
4. Çizecek pergel, tornavida gibi sivri uçlu aletleri cepte taşımayınız.
5. El aletlerini daima yerlerinde bulundurunuz. Yerlerde, merdivenlerde, geçitlerde veya geçit olarak kullanılan yerlerde bulundurmuyunuz.
6. El aletlerini manivela gibi kullanmayınız
7. Bir aletin gücünü arttırmak için ikinci bir alet kullanmayınız.
8. Aletleri kullanırken ellerinizin yağlı olmamasına dikkat ediniz.
9. Kıvılcımın tehlikeli olacağı yerlerde kullanılacak el aletleri, kıvılcım çıkartmayacak malzemedan yapılacak ve bu nitelikte olmayan aletler, bu yerlerde kullanmayınız.

EL ALETLERİ İLE ÇALIŞMADA İSG TALİMATI

<i>Doküman No</i>	İYTEİSG-007
<i>Yayın Tarihi</i>	
<i>Revizyon No</i>	
<i>Revizyon Tarihi</i>	

10. Çekiç, balyoz, kalem, keski, zımba ve benzeri aletler, standartlarına uygun şekilde ve kaliteli çelikten yapılacak ve bunların bozulan veya çapaklanan başları, taşlama veya eğeleme suretiyle düzeltiniz.

11. El aletlerinin su verme veya bilenmesi ile bakım ve onarım işleri, kalifiye çalışanlar tarafından yapılacak ve bunların sivri veya keskin uçları, kullanılmadıkları zaman uygun şekilde korunacaktır.

12. El aletleri, yerlerde, merdivenlerde, geçitlerde veya çalışanların geçit olarak faydalanabileceği herhangi bir yer üzerinde ortada bulundurulmayacak ve bunlar için uygun dolap, askı tablosu veya en az 2 santimetre yükseklikte etekliği bulunan raflar yapılacaktır. Baş üstü yüksekliğinden düşmelere karşı gerekli tedbirler alınmadan, bunlar elden bırakılmayacaktır.

13. Baltalar, keserler, satırlar gibi el aletleri, daima keskin olarak bulundurulacak, bunların sapları alete sıkı ve sağlam duracak şekilde geçirilecek ve taşınmalarında uygun kılıf, askı veya mahfaza içinde bulundurulacaktır.

14. Kalemler, keskiler (saplı keskiler), zımbalar ve benzeri aletlerde, kalem uçları, keski ağızları ve zımba burunları, yapılacak işe uygun biçimde ve daima keskin olacak ve bunlar kullanılırken, uygun siper veya paravanalar veya benzeri koruyucular bulundurulacaktır.

15. İş kazası olması durumunda ilgili amirinize, İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinatörlüğüne ve Personel Daire Başkanlığına bildiriniz.

4.2 TORNAVİDALAR

Vida başına uygun tornavida seçiniz.

Tornavida saplarının pürüzleşmemesine ve kırılmamasına dikkat ediniz.

Tornavida sapına çekiçle vurmayınız.

Vidalanacak parçayı elle tutmayınız. Tornavida kayarak yaralanmanıza sebep olabilir.

Tornavidanın ucunu asla keski ucu gibi bilemeyiniz.

EL ALETLERİ İLE ÇALIŞMADA İSG TALİMATI

Doküman No

İYTEİSG-007

Yayın Tarihi

Revizyon No

Revizyon Tarihi

4.3 ANAHTARLAR

Ağzıbozulmuş anahtarları hurdaya ayırınız.

Uygun ölçüde açık ağızlı anahtarlar seçiniz.

Mümkün olduğu kadar her yerde ayarlanabilen veya kurbağacık anahtarları kullanınız.

Anahtarlarda oluşabilecek çapakları düzgün şekilde tesviyeleyiniz.

Genel olarak anahtarı kendine doğru çekmek, zıt yönde itmekten daha emniyetlidir.

Anahtar çevirirken parmak eklemlerinin başka yerlere çarpmayacağından emin olunuz.

4.4 ÇEKİÇLER

Aşınmış ve ezilmiş çekiçleri kullanmayınız.

Gevşek ve çatlak saplı çekiçlerin saplarını sağlamlaştırmadan veya değiştirmeden hiç kullanmayınız.

Yapacağınız işe uygun ağırlıktaki çekici kullanınız.

4.5 KESKİLER

Çekiç ve keski kullanırken, keskinin başında çapak bırakmayınız, oluşan çapağı temizlemeden çalışmayınız.

Küçük parçaların sıçrayabileceği yerlerde tel kafes kullanınız.

Keski ve çekici sıkıca tutarak keski başına bakarak çalışınız.

Keskinin başı devamlı düz ve yağsız olmalı.

4.6 RASPALAR

Raspaları diğer aletlerden başka yerde saklayınız.

Sapsız raspa kullanmayınız. Vücuda doğru yapılan raspalamaya karşı koruyucu kullanınız.

İş parçası bir elde raspa bir elde çalışmaktan sakınınız.

Küçük iş parçalarını mengeneyle bağlayarak raspalayınız.

Raspaları alet kutusunda taşırken veya saklarken mutlaka kılıf içerisinde olmasını sağlayınız.

EL ALETLERİ İLE ÇALIŞMADA İSG TALİMATI

Doküman No

İYTEİSG-007

Yayın Tarihi

Revizyon No

Revizyon Tarihi

4.7 EĞELER

Eğeleri daima saplı olarak kullanın ve dişlerine elinizi sürmeyiniz.

Tornada eğeleme yaparken sol eli de kullanmalısınız. Eğin ucuna dayanan parmağınızın altına kumaş, üstübu gibi parçalar koymayınız.

Tornanın aynasında ve firdöndüden eğeyi, elinizi ve elbisenizi uzak tutunuz.

Eğeyi manivela gibi kullanmayınız.

Her zaman eğeyi sağlam tutarak çalışınız.

Eğe talaşlarını üfleyerek temizlemeyiniz sizin veya başkasının gözüne talaş kaçabilir. Eğelerin dişlerini uygun fırça ile temizleyiniz.

4.8 KOL-ELEKTRİK TESTERESİ

Kesilecek parçaya uygun dişli testere ağızı kullanınız.

Testere dişinin kesme yönünün öne doğru olduğunu kontrol ediniz.

Testere, parça içerisinde kırıldığı zaman, elin parçaya veya mengeneye çarpmaması için baskıyı hemen kaldırınız.

- İş parçasının mengeneye emniyetli bağlandığından emin olunuz. İş parçasının kesilecek yerini mengeneye uzak bağlamayınız.

Zorlayarak kesme yapmayınız.

Kesilen parçayı elle kopartmayın. Çekiçle vurarak kopmasını sağlayınız.

Elek. Testerelerde kesinlikle elektriği fişten çekmeden bakım yapmayınız.

4.9 KILAVUZ ve PAFTALAR

İş parçasının mengeneye emniyetli bağlandığından emin olunuz.

Uygun kılavuz kolu seçin.

Kırık uçlu kılavuz kullanmayın.

Kılavuzla çalışırken aşırı zorlamayın, kılavuzu yarım diş geri çevirerek çapağın kırılmasını sağlayın, yağ kullanmayı unutmayınız.

EL ALETLERİ İLE ÇALIŞMADA İSG TALİMATI

Doküman No

İYTEİSG-007

Yayın Tarihi

Revizyon No

Revizyon Tarihi

Kırılan kılavuzu çektirme ile çıkarınız. Eğer çekiç zımba kullanılacaksa gözlük kullanınız. Pafta ile çalışırken açılan dişlere dokunmayınız. Yeni dişler yaralanmamıza neden olabilir.

4.10 KALDIRAÇLAR

Kaldıraçlar ve benzeri aletler kullanılmadıkları sırada, yere veya tezgah üzerine dayalı ve dik olarak bırakılmayacak, yatık olarak bırakılacaktır.

4.11 BIÇAKLARA KILIF

Bıçakların sapları üzerine, gerektiğinde elyaf, deri veya paslanmaz çelikten yapılmış kabza mahfazaları yapılacak veya parmak kavramları veya kalkan konulacaktır.

Kauçuğun kesilmesinde kullanılan bıçakların uçları, uygun şekilde yuvarlatılacaktır.

Konserve, deri yüzme, deri işleme ve lastik fabrikalarında kullanılacak bıçakların taşınmaları için, uygun kılıfları veya kınları bulunacaktır.

4.12 KRİKO İLE ÇALIŞMA

Krikolar, yük kaldırılırken yere sağlam bir şekilde ve dik olarak konulacak ve yükler istenilen yüksekliğe kaldırıldıktan sonra, krikolar dayanıklı ve uygun takozlarla beslenmedikçe bu yüklerin altında veya üstünde çalışılmayacak ve yüklerin kriko ile indirilmesinde gerekli tedbirler alınacaktır.

4.13 KANCALAR

Tomruk veya kütük aktarma veya ambarlama işlerinde kullanılan kancaların veya süngülerin uçları, daima sivri olacak ve el kancalarının kolları, saplarına sağlam ve sıkı bir şekilde geçirilecektir.

4.14 GERGİN TEL KESİMİ

Penseler, tel makasları ve kıskaçları ile gergin tel, yay veya benzeri teller kesilirken, telin kesilen uçlarından biri uygun şekilde tespit edilecektir.

EL ALETLERİ İLE ÇALIŞMADA İSG TALİMATI

Doküman No

İYTEİSG-007

Yayın Tarihi

Revizyon No

Revizyon Tarihi

4.15 HAVA GİRİŞ SÜPABİ

Pnömatik seyyar cihazların kumanda tetikleri uygun şekilde konulmuş olacak ve operatör elini çektiğinde, hava giriş supabı otomatik olarak kapanacaktır. Bunların basınçlı hava hortumları ve hortum bağlantıları, yapacakları işe uygun ve dayanıklı olacak ve bunlarla normal onarım dışında bir parça değiştirilirken veya benzeri bir iş yapılırken, hava hortumlarının ana valfları kapatılacaktır.

4.16 PNÖMATİK ÇEKİÇLER

Pnömatik çekiçlerin pistonları, çalışırken yerlerinden çıkmayacak şekilde yapılmış ve parça fırlamalarına karşı yaylar, güvenlik, kancaları veya benzerleriyle korunmuş olacaktır. Pnömatik çekiçlerden parçalar basınçlı hava ile fırlatılarak çıkarılmayacaktır.

4.17 PNÖMATİK KESKİLERLE ÇALIŞMADA ÖNLEM

Pnömatik keskilerle perçin başı kesilirken, kesilen perçin başlarının bir tel sepet içine düşmesi sağlanacak ve bu işlerde çalışanlara, baş ve gözlerin korunması için uygun koruyucu araçlar verilecektir.

4.18 BASINÇLI ÇİVİ ÇAKMA

Basınçlı çivi çakma tabancalarının tetiklerinde güvenlik tertibatı ve namlularında, parça fırlamalarına karşı, koruyucu bir huni bulunacaktır.

**EL ALETLERİ İLE ÇALIŞMADA İSG
TALİMATI**

Doküman No

İYTEİSG-007

Yayın Tarihi

Revizyon No

Revizyon Tarihi

Yukarıda belirtilen ve tarafıma aktarılan tüm bilgileri, kuralları okudum ve anladım. İş güvenliği kaidelerine ve talimatlarına harfiyen riayet edeceğimi bildiriyorum.

Tebliği Eden

Kabul Eden

Hazırlayan

Kontrol Eden

Onaylayan